

Delårsrapport per den 31 oktober med prognos för helår 2023

Äldrenämnden

Innehåll

Innehåll

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys	4
Förväntad utveckling	5
Ekonomi	6
Intäkter, mnkr.....	6
Kostnader, mnkr	6
Resultat och helårsprognos.....	7
Analys och kommentar	8
Investeringar	10
Volymtal och personalstatistik.....	11
Volymutveckling.....	11
Personal.....	12

Nämndens uppdrag

Nämndernas uppdrag regleras i *Linköpings kommuns reglemente*, för äldrenämnden som tillhör sektor *välfärd- och socialpolitik* är uppdraget:

Nämnden ska, för personer som är 65 år och äldre, inom kommunen svara för myndighetsutövning och verkställande enligt:

- Socialtjänstlagen förutom avseende försörjningsstöd
- övriga till området hörande lagar, förordningar och föreskrifter

För personer som är 65 år och äldre svarar nämnden även för:

- hemsjukvård, oavsett ålder
- hemtjänst, oavsett ålder
- utprovning och förskrivning av personliga hjälpmedel
- kommunal hälso- och sjukvård samt ledning av kommunal hälso- och sjukvård inom nämndens ansvarsområde
- hälsofrämjande och förebyggande insatser
- fördelning av föreningsbidrag

Inom sektorn svara för:

- forskning- och utveckling

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys

Delårsrapporten är en uppföljning av äldrenämndens samlade verksamhet utifrån bland annat reglemente, internbudget och förvaltningens verksamhetsplan. Genom uppföljningen kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar och i linje med målen för god ekonomisk hushållning.

Vid social- och omsorgsnämndens sammanträde i mars fastställdes internbudget och verksamhetsplan för 2023. De beslutade aktiviteterna i verksamhetsplanen är påbörjade och de flesta kommer att avslutas innan årsskiftet. Sammanfattningsvis kan sägas att förvaltningens arbete i relation till mål och strategiska utvecklingsuppdrag löper enligt planerat.

I juni beslutade kommunstyrelsen om en ny nämnds- och förvaltningsorganisation som ska träda i kraft den 1 januari 2024. Arbetet för att verkställa den nya organisationen är påbörjad genom arbetet med att ta fram en interimistisk förvaltningsorganisation.

Utvecklingen mot en äldreomsorg med allt fler svårt sjuka äldre och en bemanningssituation som är allt mer problematisk är tydlig. Kompetensbristen är den i särklass största utmaningen framåt. Nämnden har fattat och föreslås fatta en rad beslut som möjliggör förändrade arbetsätt och prioritering av insatser för de personer med de största behoven av vård- och omsorg.

Antal personer som beviljats särskilt boende och väntar på att få en lägenhet tenderar att öka, framförallt gäller det personer med demenssjukdom som väntar på vårdbostad med inriktning demenssjukdom. Hälften av de som väntar på vårdbostad med inriktning demenssjukdom är för tillfället på en korttidsplats eller får andra insatser genom exempelvis hemtjänst eller dagverksamhet.

Förvaltningens prioritet har varit och fortfarande är omställningsarbetet till områdesbaserad vård och omsorg. Omställningen är omfattande och lägger grunden för en robust hemtjänst och hemsjukvård som är rustad att möta såväl framtida utmaningar som den nationella omställningen till Nära vård. Uppföljning av införandet pågår enligt avtalad struktur, men också utifrån inkomna synpunkter och klagomål. Resurser kommer att behöva prioriteras för uppföljning av de nya uppdragen både ur ett ekonomiskt perspektiv och ett kvalitetsperspektiv.

Upphandlingen av trygghetsskapande teknik är avslutad och implementeringsarbetet pågår. Tekniken skapar förutsättningar för att ställa om arbetsätt och därmed frigöra resurstid som kan riktas till personer med de största behoven av omsorg.

Förvaltningen har under året arbetat med att revidera riktlinjer för att äldreomsorgens resurser ska nyttjas på ett så optimalt sätt som möjligt. I november föreslås nämnden att besluta om ytterligare revidering av riktlinjerna.

På nämnden i oktober presenterades den första delrapporten framtagen tillsammans med Lejonfastigheter av genomlysningen av äldrenämndens lokaler för vårdbostäder. Kartläggningen kommer bland annat att utgöra underlag för kommande renovering och planering av vårdbostäder.

Ekonomi, belopp i mnkr

	Prognos helår	Budget 2023	Avvikelse	Avvikelse i prognos helår, delårsrapport augusti
Verksamhetens nettokostnader	1 604,1	1 634,1	+30,0	+30,0
Investeringar, netto	0,0	11,3	+11,3	0,0

Förväntad utveckling

Antal äldre i Linköping kommer att öka kraftigt de närmaste 10 åren. Antal personer som är 80 år och äldre förväntas öka med 35 procent till 2033, och personer i åldern 65-79 år med 11 procent.

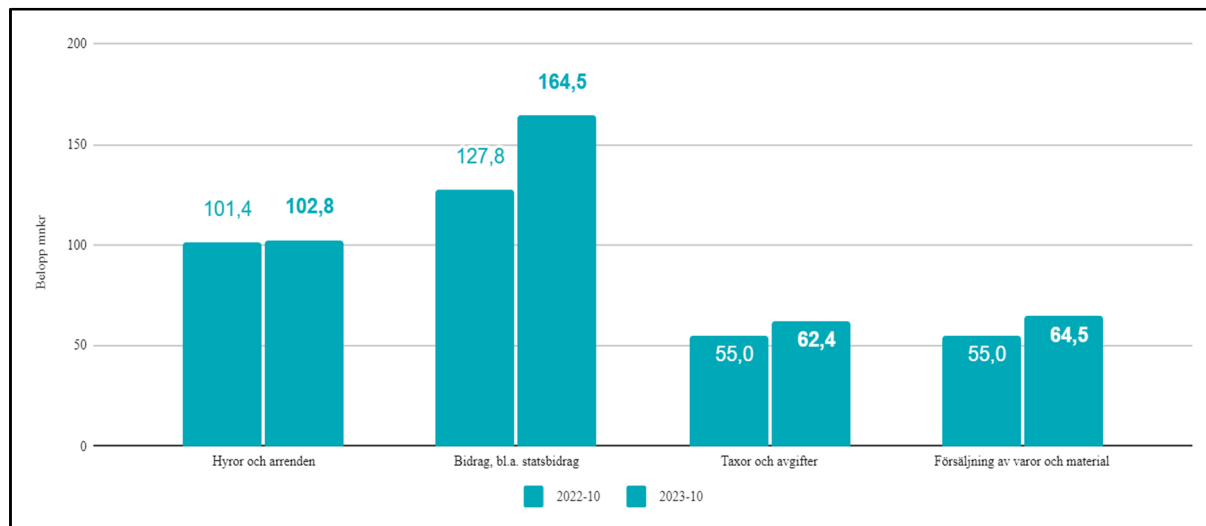
Omställningen till Nära vård som pågår i landet påverkar vår äldreomsorg på olika sätt. Ett av dem är att multisyjuka personer vårdas på våra särskilda boenden och i hemmet med stöd av regionens primärvård och den kommunala vård och omsorgen. Kostnaderna per vård dygn, särskilt på korttidsplatser ökar då vårdtyngden blivit högre. Flera personer väntar på vårbostadsplats med inriktning demenssjukdom och därför behövs fler platser tillskapas och befintliga somatiska platser ställas om till demensvård.

Områdesbaserad vård och omsorg i hemmet gör att vi genom det teambaserade arbetssättet bättre kan ge stöd och hjälp i hemmet. Genom träffpunkterna och social samvaro kan vi också stärka äldres hälsa. Arbetssätten måste utvecklas och etableras för att kunna möta framtida behov och genom det förebyggande arbetet förskjuta äldres behov av mer omfattande insatser från äldreomsorgen.

Hela sektorn har en kompetensutmaning, där det är svårt att rekrytera kompetens till vård och omsorg och vi kommer att behöva utveckla alternativa sätt att erbjuda vård, stöd och omsorg som till exempel digitala kompletterande lösningar, men också prioritera i service, i bedömningen av vad är skälig levnadsnivå.

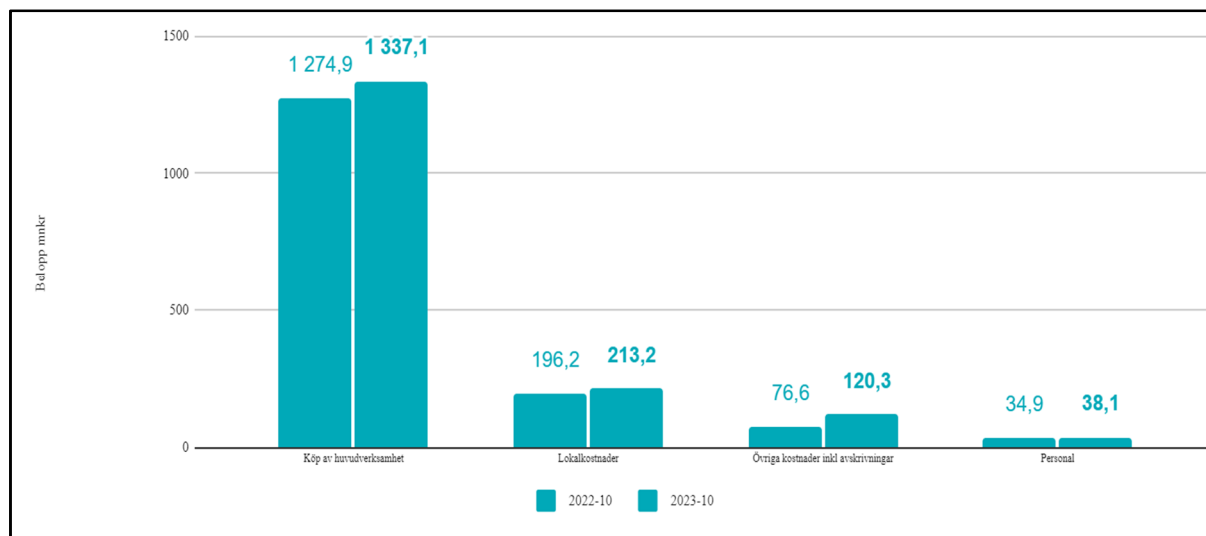
Ekonomi

Intäkter, mnkr

Bilden ovan visar utvecklingen av olika intäktsposter mellan 2022 och 2023. Förändringen i taxor och avgifter samt i försäljning av varor och material mellan 2022 och 2023 beror på höjningen av brukaravgifter. Bidrag beror främst på att nämnden ansökt och beviljats ytterligare statsbidrag.

Kostnader, mnkr

Bilden ovan visar utvecklingen av olika kostnadsposter mellan 2022 och 2023. Förändringen i övriga kostnader beror på att kostnaderna för hjälpmedel hanteras och bokförs på olika sätt mellan 2022 och 2023. Tidigare låg hanteringen hos Leanlink. Förändringen i köpt vård och lokalkostnader har påverkats av prishöjningar.

Resultat och helårsprognos

Driftsammandrag för resultat 31 oktober 2023, belopp mnkr

	Redovisat jan-oktober 2023	Budget jan- oktober 2023	Avvikelse	Redovisat samma period föregående år
100 - Nämnd- och styrelseverksamhet	2,1	1,7	-0,3	1,8
509 - Hemtjänst	388,9	392,9	4,0	375,1
510 - Vård och Omsorg om äldre	107,1	118,3	11,2	61,4
511 - Vårdboende	703,8	721,6	17,8	694,0
512 - Hemsjukvård	76,8	89,4	12,7	85,2
520 - Insatser personer m funkt.nedsättn	1,0	1,1	0,0	1,0
922 - Social- och omsorgsförvaltningen	34,8	33,9	-0,9	24,9
Summa nettokostnader	1 314,5	1 359,0	44,5	1 243,5

Driftsammandrag för prognos för helår 2023, belopp mnkr

	Prognos helår	Budget 2023	Avvikelse	Bokslut 2022
100 - Nämnd och styrelseverksamhet	2,1	2,1	0,0	1,9
509 - Hemtjänst	475,4	475,4	0,0	449,9
510 - Vård och Omsorg om äldre	135,2	142,2	7,0	89,5
511 - Vårdboende	849,4	865,4	16,0	841,6
512 - Hemsjukvård	97,0	107,0	10,0	102,1
520 - Insatser personer med funktionsnedsättningar	1,3	1,3	0,0	1,3
922 - Social och omsorgsförvaltningen	43,7	40,7	-3,0	33,1
Summa nettokostnader	1 604,1	1 634,1	30,0	1 519,3
<i>varav kostnader</i>	<i>2 003,2</i>	<i>2 051,9</i>	<i>48,7</i>	<i>1 953,4</i>
<i>varav intäkter *</i>	<i>-399,1</i>	<i>-417,8</i>	<i>-18,7</i>	<i>-434,1</i>

* Förändringen av intäkter beror till största delen av omklassificering av statsbidrag från riktade till generella.

I arbetet med budget 2023 har statsbidraget "Säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer" (55 mnkr) hanterats som ett generellt statsbidrag och ingått i äldrenämndens budgettram. Från och med delår mars hanteras statsbidraget som ett riktat statsbidrag till äldrenämnden. Av den anledningen gjordes en teknisk justering av äldrenämndens budgettram i delår mars. Det innebär att äldrenämndens budgettram sänktes med 55 mnkr till 1 627 mnkr samtidigt som nämndens intäkter för statsbidrag ökade med 59 mnkr fördelat på 25 mnkr vårdboende, 25 mnkr hemtjänst och 9 mnkr digitalisering.

I KS 2023-91, 2023-05-02 beslutades om en hyreskompensation på 2,8 mnkr, som bokförts på vårdboende. Det beslutades även om en lönekompensation som ska vidareförmedlas till Leanlink på 3,8 mnkr. Det sammantaget innebär att ÄN:s budgettram justerats från 1 627 mnkr till 1 634 mnkr.

Analys och kommentar

Resultatet för äldrenämnden januari - oktober 2023 visar ett budgetöverskott på 44,5 mnkr.

De största överskotten finns inom posterna: hemtjänst +4,0 mnkr, digitalisering/ kompetensutveckling +11,2 mnkr, vårdboende +17,8 mnkr samt hemsjukvård +12,7 mnkr.

I septembers månadsrapport prognostiserade äldrenämnden ett budgetöverskott på 30 mnkr. **Efter bedömning av kommande kommande kostnader under november-december kvarstår helårsprognosen på 30 mnkr.**

Hemtjänst redovisar 4,0 mnkr i överskott för perioden. Det förklaras delvis av att kostnader för ombyggnationer av lokaler med anledning av omställningen till områdesbaserad vård och omsorg i hemmet kommer senare under 2023. Ytterligare förklaring till överskottet är att antalet fakturerade utförda hemtjänsttimmar är lägre än budgeterat. Helårsprognosen bedöms dock hamna på budgetnivå, det vill säga ett nollresultat (prognos augusti 5 mnkr).

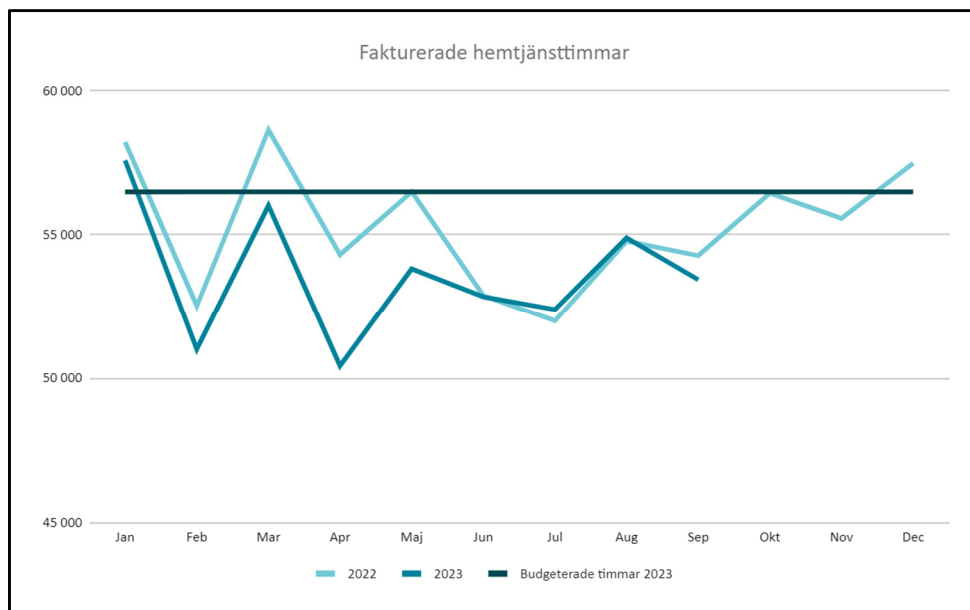
Hemsjukvård (inkl hemrehab) redovisar ett överskott på 12,7 mnkr för perioden. Överskottet för perioden förklaras av att utförarna debiterat lägre utförd tid än budgeterat och att budgeten för hemsjukvård även ska täcka den fasta ersättningen för basuppdraget hos utförarna. Prognosen är att antalet utförda timmar kommer öka under hösten men att det överskott som finns i dagsläget delvis kommer att bestå. Det prognostiserade överskottet för 2023 beräknas uppgå till 10 mnkr efter avlämnat omställningsstöd till den kommunala utföraren (prognos augusti 5 mnkr).

I samband med omställningen till områdesbaserad vård och omsorg i hemmet infördes en ny ersättningsmodell. För hemtjänst respektive hemsjukvård finns fortfarande en viss osäkerhet i prognosen då den ekonomiska effekten av omställningen inte är fullt stabiliserad.

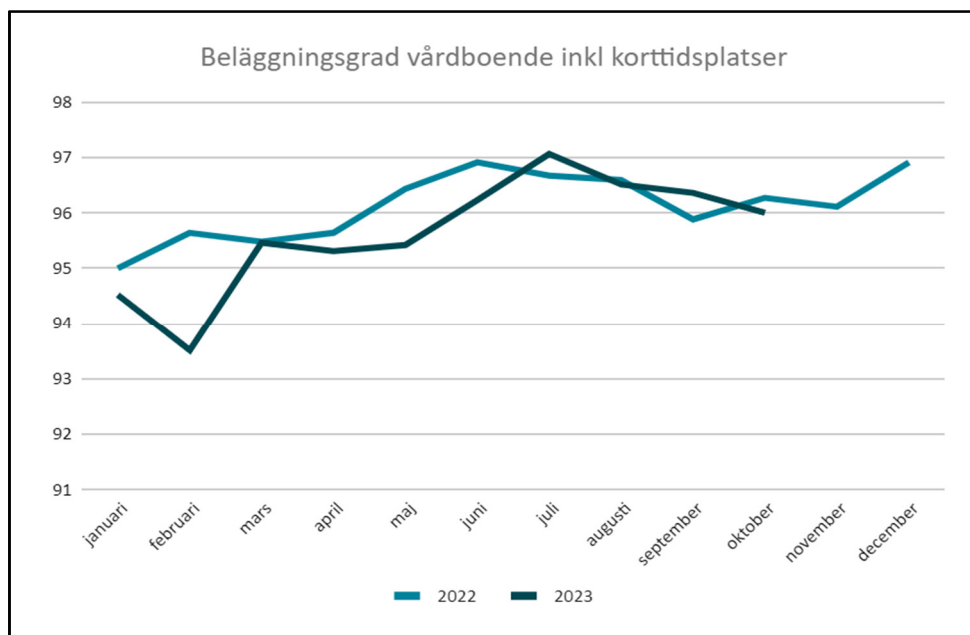
Vård och omsorg om äldre redovisar ett överskott på 11,2 mnkr. Det förklaras framförallt med överskott inom kompetensutveckling där kostnaderna ännu inte kommit för utbildningar under hösten. Nedskrivning av kasserat skyddsmaterial med 4,2 mnkr har bokförts i oktober. Ny prognosbedömning slutar på 7,0 mnkr främst mot bakgrund av att alla medel för kompetensutveckling inte kunnat nyttjas fullt ut (prognos augusti 4,2 mnkr).

Vårdboende redovisar ett överskott på 17,8 mnkr och det förklaras främst med en lägre beläggningsgrad än budgeterat under de första månaderna samt att en del kostnader förväntas komma under slutet av året. Med anledning av främst den lägre beläggningsgraden de första månaderna av 2023 samt att ett antal förväntade budgetposter ej kommer att nyttjas fullt ut är prognosen för vårdboende ett överskott på 16,0 mnkr (prognos augusti 16,8 mnkr).

Fakturerade hemtjänsttimmar ligger under budget och under föregående år. (Uppgift för oktober ej ännu klar.)

Beläggningsgraden ligger under budgeterad nivå (97 %) och under föregående år. Framförallt är det kvartal 1 som påverkar nivån. Prognosticerad nivå för hela året är 96 %.

Investeringar

Resultat 31 oktober 2023 och prognos för helår 2023, belopp mnkr

	Redo- visat jan-okt	Redo- visat jan- okt	Prognos	Prognos	Prognos	Inves- terings- ram	Av- vikelse
	2023	2023	2023	2023	2023	2023	
	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster	Netto		
Digitala medicinskåp	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,3	10,3
Övriga investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	1,0
Summa investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,3	11,3
<i>varav utgifter</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>11,3</i>	<i>11,3</i>
<i>varav inkomster</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>

Analys och kommentar

Investeringen i digitala medicinskåp kommer inte att ske 2023 utan behöver förskjutas till 2024. Några övriga investeringar beräknas inte heller genomföras under innevarande år.

Volymtal och personalstatistik

Volymutveckling

Basuppdrag (volymmått)	2020	2021	2022	Oktober 2023	Prognos 2023
Hemtjänsttimmar (med tidsinsats) <u>snitt per månad</u>			55 064	53 605**	54 000
Totalt antal personer som har hemtjänst*	2 488	2 772	2 622	2 543	Ingen förändring
Antal personer samt timmar: städning/tvätt/inköp *	1 752 personer 8 913 utförda timmar	1 657 personer 7 307 utförda timmar	1 714 personer 6 740 utförda timmar	1 516 personer 6 384 utförda timmar	Ingen förändring
Särskilda vårdboendeplatser, totalt varav <ul style="list-style-type: none"> • somatik • demens • korttids 				1 389 604 656 129	1 389 604 656 129
Biståndsbedömda trygghetsboendeplatser	718	718	718	718	718
Beläggningsgrad (%)				95 %	96 %

* QlikSense Sof hemtjänst (personer med utförd tid på insatserna)

** Avser antal timmar till och med september månad då oktober ännu inte är fakturerad.

Kommentar

Fakturerade hemtjänsttimmar har minskat något jämfört med föregående år. Prognos bedöms bli lägre än budgeterade (56.500) timmar per månad. Antal personer som har hemtjänst och antal timmar har minskat mellan 2022 och 2023.

Personal

Personal	Oktober 2019	Oktober 2020	Oktober 2021	Oktober 2022	Oktober 2023
Antal tillsvidare anställda	512	531	540	423	441
Total sjukfrånvaro	6,9%	6,5%	4,8%	5,6%	4,8%
Personalavgångar externt	6,6%	8,3%	12,0%	9,2%	12,0%

Kommentar

Personalstatistiken omfattar alla tillsvidareanställda inom hela social- och omsorgsförvaltningen och inkluderar både tjänstlediga och deras ersättare. I januari 2022 genomfördes en förändring av organisationen då delar av organisationen övergick till den nya förvaltningen Integration och arbetsmarknad, IAF. Bortsett från denna förändring så har det skett en faktisk utökning av antalet anställda i avdelningen Barn och Unga i och med införandet av Nära socialtjänst i Skäggetorp. För att kunna attrahera och konkurrera om kompetens till verksamheten har beslut fattats att erbjuda tillsvidareanställningar vid rekrytering då vi fortfarande har en hög andel personalavgångar.

Den totala sjukfrånvaron ligger under målvärdet om 5% oktober 2023. Andelen personalavgångar externt minskade mellan 2021 och 2022, men har åter ökat under 2023.